

کاوش در الهیات و سینما

ویراسته‌ی کلایومارش و گی آر تیز

به کوشش امید نیک‌فرجام

بنیاد سینمایی فارابی، ۱۳۸۴

کتاب حاضر گامی است برای نشان دادن این امر که الهیات چگونه می‌تواند با سینما تعامل و رابطه‌ای پویا و خلاق ایجاد کند. نویسندگان این امر را بدیهی فرض کرده‌اند که الهیات تجهیزاتی به صورت باورها، دیدگاه‌ها و ارزش‌های مختلف به ساز و برگ سینما اضافه کرده است. در این میان، موضوع مهم، اطمینان یافتن از این است که این تجهیزات حق مطلب را درباره‌ی موضوع هر فیلم خاص ادا کند و متعاقب آن آغازگر مکالمه‌ای شود که دریچه‌ای را به روی زندگی - واقعیت بگشاید. در روند نقد و تفسیر هر فیلم متناسب و کارایی هر ایده‌ی مربوط به الهیات مسیحی به آزمون گذاشته می‌شود.

بنابراین سودمندی مکالمه‌ی میان الهیات و سینما، می‌تواند امکانات مختلفی را فراهم سازد. فیلم، مرجعی است در اختیار عالم الهی که براساس آن بتواند از جنبه‌های الهیات مسیحی درک خود را گسترش داده یا تناسب آن را با موضوعات معاصر بسنجد. این کتاب را می‌توان گامی در راستای بحثی رایج دانست که در یک سوی آن، عده‌ای باور دارند که روش کنونی بحث‌های الهیات و سینما را باید به چالش کشید و اینکه سینما در کار عالمان الهی مسیحیت تا حدودی با بی‌توجهی رو به رو شده است. اما از طرف دیگر واعظان پرشور، فیلم را تا حد ابزاری صرفاً تبلیغاتی پایین می‌آورند که می‌تواند به شکلی تجویزی و تنها برای رساندن پیام مسیحی خاص مورد استفاده قرار گیرد.

کتاب مجموعه‌ای از مقالات است که در سه بخش و هجده فصل ارائه شده است:

در بخش اول، متشکل از سه فصل، ابتدا سعی شده که رشته‌های موردنظر، یعنی مطالعات سینمایی و الهیات به خوانندگان معرفی و آن گاه به این موضوع پرداخته می‌شود که حاصل در کنار یکدیگر قرار گرفتن این دو جبهه چه خواهد بود و چه واقعیه‌ای روی می‌دهد.

در بخش دوم شامل فصول چهارم تا شانزدهم، مقالات ارائه شده مربوط به فیلم یا فیلم‌های خاص، به لحاظ گونه‌ی فیلم‌ها و رویکرد مؤلفان تنوع زیادی دارند. در تمامی فصول سعی شده در روند مکالمه یا فیلم‌ها، حرف آنها نیز شنیده شود. فیلم‌ها از آن رو انتخاب نشده‌اند تا محل بحث درباره‌ی مضامین الهیات مسیحی چون تثلیث، انسان، مسیح، روح القدس، کلیسا، شاعر و جستار آخرت باشند، بلکه فیلم‌هایی انتخاب شده‌اند که نویسندگان آنها را خوب می‌شناسند و چندین بار با آنها کار کرده‌اند. تحلیل‌های ارائه شده نشان دهنده‌ی تعامل گروهی با سینما و الهیات مسیحی و غیرمسیحی در سه قاره جهان است.

در بخش سوم کتاب نیز، دیوید جسیپر به مطالب ارائه شده در بخش دوم نگاهی انتقادآمیز دارد. در پایان، کتاب با یک کتاب‌شناسی مشروح به پایان می‌رسد.

در این کتاب متکلمان، پژوهشگران کتاب مقدس، متخصصان فیلم و رسانه و حرفه‌ای‌های زبان و ادبیات تلاش کرده‌اند توان بالقوه‌ی سینما را برای مشارکت در جستارهای معاصر درباره‌ی الهیات و مذهب نشان دهند.

هم‌چنین پرسش‌هایی مقدماتی درباره‌ی مسائل روش‌شناختی و نظری الهیات با نقد و ارزیابی فیلم‌هایی چون انجمن شاعران مرده، نابودگرها، بیداری، بیانو و آثار مارتین اسکورسیسی کتاب را همراهی می‌کند.